

MURAVIDÉK

Politikai-, gazdasági és társadalmi hetilap.

Megjelenik minden vasárnap. Előfizetési ára negyedévre belföldön 15 Dinár, külföldre 18 Din. Amerikába 20 Din. hirdetési ár □ cm-ként: szövegközti és nyílttér 150 Dinár, rendes 1.- Din., apróhirdetés 0-70 Din. és az illeték. Többszörinél engedmény.

Kéziratok, a melyek nem adnak vissza ide küldendők: „MURAVIDÉK“ szerkesztősége Murska Sobota, Alexandrova c. 202. szám.

Postatakarék számla száma 12980.

Laptulajdonos: KÜHÁR ISTVÁN.

VII. Évf.

Murska Sobota, 1928. április 15

16. Szám.

Fegyverviselés.

Irta: PRFK MÓRICZ.

Az egész világnak fölötté nagy gondot okoz ma, hogy mi legyen a fegyverekkel? Nem is csoda! Szörnyű tapasztalat van az emberiségnek arról, hogy mit lehet a fegyverekkel elkövetni! Ezek a tapasztalatok indították az államokat arra, hogy a fegyvert tegyék le s mint egymás kiirtására, egymás legyilkolására szolgáló eszközt nevegyék többé a kezükbe!

Svájcban Genf városában most is összejöttek az országok kiküldöttjei, hogy megbeszéljék azokat a módokat, melyek alapján a katonai fegyverkezést megszüntetni, vagy legalább is csökkenteni lehetne. Nemcsak az idén konferenciáznak, hanem már több év óta! Maga a Népszövetség, továbbá a leszerelési bizottság, és a leszerelést előkészítő konferencia gondosan, behatóan vizsgálja a tervezeteket, és lehetőségeket, hogy miként lehetne a lefegyverzés eszméjét megvalósítani.

A rém nagy Oroszország kiküldöttje egy jó órájában össze számította, hogy eddig már 32 esetben foglalkozott a Népszövetség a leszerelés kérdésével s a leszerelésről a Népszövetség 53, a tanács pedig 58 rezolúciót fogadott el. A Népszövetség leszerelési kérdéséről tartalmazó nyomtatványok tizenhárom ezer oldal tesznek ki! Ha meggondoljuk, hogy annyi idő alatt, ilyen bámulatos szorgalom mellett még sehol a világon egy korpás puskát sem szereltek le, akkor ezzel az eredménnyel igazán nagyon meg lehet elégedve a világ!!

Hát, nagy kár, hogy a jó muszka ur nem számította ki, hogy mennyi szép, sárga arany csikó fogyott el addig erre a célra, erre a számlára, míg ez a fényes eredmény létre jött!

Abból aztán kiszámítottuk volna mi magunk szépen, hogy a mi éhezőinknek mennyi ételmet vehettünk volna, hogy ne nézzenek kétségbe esetten, üres gyomorral az égre, mert az üres gyomor rossz tanácsadó, az éhség miatt hétségbeeső embertől pedig

„Minden lehetséges“

cimen „Muravidék“ április 8.-ik számában az ellenzék köpenyége alatt, Cvetkó Lajos ur személyemet élesen megtámadta.

Tisztelt Polgártársak ne gondolják azt, hogy mindaz úgy van, mint Cvetko ur írja, nincsen az egész ellenzék az ő véleményén, s a többség szívesen elfogadja

félni kell!! Az ilyen ember kezébe igazán nem való a fegyver! Nem végeztek az urak Genfben semmit sem! Ellenkezőleg naponta azt olvassuk, hogy hol, miféle új fegyvereket gyártanak és csempésznek, melyek bizony-bizony nem arra vannak szánva, hogy az emberek egymást szeressék velük.

Sehol tehát, egy államban sem teszik le a fegyvert. E helyett inkább még a nem katonáknak, tehát a polgároknak is fegyvert adnak a kezükbe! Nálunk például most készítettek törvényt arról, hogy mindenkinek joga legyen fegyvert tartani! A parlamentben egy bizottság már ki is dolgozta az új fegyverviselési törvényjavaslatot. A tervezet szerint magánosok tarthatnak vadászati célokra alkalmas fegyvereket, vadász karabinereket, revolvereket, automatikus pisztolyokat, szóval olyan fegyvereket, melyek nem szolgálnak katonai célra. Vagyon és személybiztonság céljából mindenki tarthat fegyvert, aki az előírt feltételeknek megfelel. Ez kategorikusan ki van mondva.

Valamiféle vagyona, valami félteni valója mindenkinek csak van s ha birja kiadással, hát vehet magának fegyvert. Lehet tehát esetleg minden háznál valamiféle fegyver s hogy aztán ezek mindig az eredeti, rendeltetési céljukat fogják-e szolgálni, az nagy kérdés?

A fegyver olyan dolog, hogy néha jó lehet, ha van; de sokkal jobb, ha nincs. A fegyver már sok bajt, sok szerencsétlenséget okozott véletlenül is, meg készakarva is, akkor is, mikor annak viselése szigorúan korlátozva volt! Mi lesz majd, ha a fegyver a

az ellenzék indítványait, ha azok közérdekűek.

De miután Cvetkó Lajos ur ügye személyeskedés, az én személynem neki már a választásokból kifolyólag nem tetszik és a mint már borocika mellett barátai előtt kijelentette, „miért van Lanscsák ezen a helyen, hogy ez neki is jól volna“ ezért az egész

nép kezében egészen közönséges eszközzé válik? Lehet, hogy vannak az országnak olyan részei, vidékei, ahol ez az új rend be fog válni, de minálunk például Prekmurjében épen semmi szükség nincs rá! Hiszen nem vagyunk a Balkánon! Közbiztonsági szempontból sem megokolt, hogy a polgári rend fegyvert tartson magának! Még a vadász fegyverek tartását is megkellene szigorítani s csak a valódi vadászoknak a kezébe kellene fegyvert adni. Aki üzleti haszonért vadászik, az nem érdemli meg a puskát, mert ugyanis csak a vadállományt pusztítja, tehát árt a köznek. A területekre való vadászatot a vadász egyesületeknek kellene rendezniök s nem akármikor, hanem szakszerűen úgy, hogy a vadállomány kellő kiméletben is részesüljön! Ma azt látjuk, hogy némely kis faluban annyi a puskás ember, hogy egymástól sem vadászhatik! Igaz, hogy van is látszatja, mert Prekmurjében nem sokára már apróvad sem lesz. Az erdővel együtt ez is eitünik.

A fegyver nem akárki kezébe való. Az alkalom igen sok cselekedetnek a forrása, ha tehát sok fegyver lesz kéznél, joggal következtethető, hogy nem egy esetben fog szerepelni majd a fegyver, ha kéznél lesz és minden esetre csakis káros, esetleg szerencsétlen eredményt fog előidézni!

Nem általánosít senki sem, mert végre ahoz joga nincs senkinek, hanem ha kellő aggodalommal vizsgáljuk ezt az ügyet, bátran kimondhatjuk, hogy a mi szűkebb hazánkban Prekmurjében ilyen majdnem koriátban jellegű fegyver viselési engedelmre szükség nincsen!

képviselő-testület nem lehet az ő véleményén.

És a mint Cvetko Lajos ur „nyájasan“ felsorolja a sokszori szóval fizetett állásaimat, ezek csak címek egyszeri fizetéssel, mert Murska-Sobota még nem oly nagy, hogy minden dologhoz külön embert tartson és külön-külön fizessen.

Én pedig a felelőséggel járó pénztárnokságot, marhalevelkezelést és a rám bízott külső gazdasági teendőket mind egy fizetésért végzem: napi 33 dinárért.

Mindezekkel a többség engem megbízott és szívesen dolgozom a közért s ha azok nincsenek velem megelégedve, szívesen elállok, de Cvetkó Lajos ur kedvéért nem.

A mi pedig a husvizsgálatot illeti, arra engem 1911. évben Muraszombat község Szombathegyen kitanított saját költségén azért, hogy a rendes állatorvos husvizsgálót távolléte vagy elfoglaltsága esetén helyesítem. Annak már 17 éve és azóta már sok változás volt a községnél és ezt senki sem bolygatta, csak most Cvetkó Lajos ur, mert ez közegészségügyhöz tartozik s miután sem az állatorvos-husvizsgáló sem pedig helyettes-husvizsgáló ellen nem volt bünyvádi eljárás husvizsgálatuk miatt, nem volt szükség azoknak elmozdítása.

A mi pedig a husvizsgálói fizetést illeti, az a községnek egy fillérjébe sem kerül, azt a mészárosok fizetik darabonként 2 dinárjával és az állatorvos nekem a helyettes husvizsgálónak abból annyit enged át, a hány darab vizsgálatával őt helyettesíttem.

Tisztelt Polgártársak, amint látják ezek csak címek és nem fényes állások, talán jobb és jövedelmezőbb ha valaki fiskális-sreiber és birtokeladási közvetítő egy személyben! Ugyan van rá engedélye?

A mi pedig az ingatlanaimat illeti, arra Cvetko Lajos urnak ne fájjon a foga, mert ő neki is lehetne, ha önnön magát nem annyira szeretné. Továbbiakra meg biztosítom Cvetko urat ha nem bosszuálló személyeskedéssel, hanem komoly közérdekű indítvánnyal jön a képviselő testület elé, a többség mindig pártolni fogja. L.F.

POLITIKAI ÉLET.

Kinában japán ellenes tüntetések folynak. Amoy délkinai kikötőben egy japán hajót is megtámadtak. A japán konzulátus épületét kövekkel és revolver lövésekkel támadták. A japánok a tokiói kormányhoz fordultak segítségért.

Németország foglalkozni fog a leszerelési konferencia sikeretelenségével, ami a Népszövetség kudarcát jelenti. Azután a birodalmi gyűlést felosztatják s kiírják az új választásokat.

Románia. Bratianu miniszterelnök nem hajlandó a kormány éléről távozni. Terve: az ellenzék képviselőit, a paraszpárt vezetőit mandátumaiktól megfosztani azon ürügy alatt, hogy tizenkét ülést a parlamentben elműlasztottak. A nemzeti paraszpárt gyulafehérvári kongresszusát meg fogja tartani s azon dől el, hogy a párt képviselői letegyék-e mandátumaikat.

Jugoszlávia és Bulgária. Burov bolgár külügyminiszter nyilatkozata szerint a két állam között a viszony javul. Jugoszlávia megnyitja a határt és beenged 500 bolgár kertészt, kikért a bolgár kormány lesz felelős.

Bulgária és Görögország között legközelebb megindulnak a tárgyalások, hogy egy meg nem támadási és döntőbíró-sági szerződést kössenek.

Amerika és Franciaország. Az amerikai háború ellenes paktum tervet Franciaország bizonyos feltételekkel hajlandó elfogadni, még pedig úgy, hogy a szerződés 1.-sör minden állammal, így a kisantant államival és Lengyelországgal is kötés-sék. 2.-or a paktum abban a pillanatban elveszti érvényét, mihelyt a szerződő felek valamelyike megszegi. 3.-or a paktumnak szigorú öszhangban kell lenni a Népszövetség alkotmányával.

Németország. A német parlamenti ülészek véget ért. Marx

birodalmi kancellár felolvasta Hinderburg elnök dekretumát, a melylyel a birodalmi gyűlést felosztatja és a választásokat május 23.-ára írta ki. A kommunista képviselők nem vettek részt az utolsó ülésen, mert az általuk okozott botrányos jelenetek miatt az államügyész több képviselőt perbe fogott, — s tartottak attól, hogy a felosztatás után letartóztatják őket. Már most egész Németországban megindul a választási agitáció.

Megnyitott az Albán-jugoszláv határzár. Jugoszlávia tapintatos fellépésével és azazal, hogy bebizonyította, hogy semmiféle járványos betegség Délszerbiában nincsen, az Albán kormány kénytelen volt egy heti határzár után azt megnyitani. E zárlathoz sok féle kombinációt fűztek a külföldi lapok. Egyesek azt hitték, hogy ez azért van, hogy Jugoszlávia nyissa meg a Bulgáriával hosszabb idő óta fennálló határzárlatot, mások katonai felkészülődésre gondoltak.

Politikai szemle.

Az ipari tulajdonjog védelméről szóló törvény módosítását egyhangulag elfogadták.

A lakás kérdés megoldása halasztást szenvedett, mert április hó végén újabb törvényjavaslat kerül a parlament elé. Az eddigi lakástörvényjavaslatok nem kielégítő szükség, szükség van a szegényebb osztályok, főleg a hivatalnokok és a munkások határozottabb védelmére.

A fegyverviselési törvényjavaslat letárgyalásán vádolták a kormányt, hogy a vadászoknak kedvez. Korosecz kijelentette, hogy a felszabadítási és egyesülési küzdelem folyamán kapott fegyvereket, meghagyják mindenki birtokában. Ebből az ellenzék azt következtette, hogy csak a szerbeknek kedveznek a javaslattal. Az lett a kivánság, hogy

vagy mindenkinek, vagy senkinek sem lehessen fegyverre.

Jovanovics Jóca a földmives párt vezére következőképen nyilatkozott:

A politikai életben föltétlenül változásnak kell bekövetkeznie. Az ország ma oly helyzetben van, hogy ezen csak koncentráció segíthet, vagyis, hogy a legerősebb és a legjobb emberekből kell kormányt alakítani.

Legfontosabb a gazdasági kérdés megoldása, a falvak és a parasztság válsága. Ezen a külföldi kölcsön legfeljebb csak pillanatnyilag segíthet. A paraszton pedig segíteni kell, mert ha annak nincs, akkor senkinek sincs.

Mussolininek nyilatkozatára a következőket mondotta:

Ha Mussolini valóban azt mondta, amit a lapok leközöltek, akkor ez azt jelenti, hogy eddigi álláspontját feladta s kész elhagyni Zadart, Fiumét, Goricát, Isztriát és beleegyezik abba, hogy a békeszerződések által megállapított összes határok általánosan revideálva legyenek.

Külügyi problémáink olyanok, — jelentette ki Jovanovics, — hogy azokat az egész nemzetnek kell elintézni.

JULISKÁHOZ.

Ha szerte özönlik szelid fényességben Százezer vívő sugár a mosolygó égen, Csillagok sugara csodás alkonyattal Szívemben dal rezzen bűvös, édes hanggal:

„Óh, löj hozzám Édes és légy Te az enyém

— Így zeng a dal — a legszebb álmok éjjelén;

Csókod legyen tengerek viharzó árja, De mégis borítson mindent égő lángba!

Szerelmed mély s oly szelid, mint tenger habja,

Mely dallamos telkem lágy ölén ringatja. Ajjad süttögése legszebben zenéljen S tavasz örök fénye lebegjen az éjen...”

Kacagi, ha báat az Élet,
Ne vess, ha öröm ér;
Bocsáss, ha mégbántanak
S tudd, mi az életcél . . .

Az élet mosoly legyen,
A nag egy-egy virág —
Alkonyát ne vedd észre,
Csak kelő hajnalát . . .

A multa ne nézz vissza
S ne lásd, hogy mellettünk
A sors nehéz utja van,
Melyen eddig mentünk . . .

Nézz a virágos rétre
S máshová ne tekints,
Csak, hová az áldott Nap
Arany fényözönt hint . . .

Ah! így legszebb lesz napunk
És a zenélő holdas éj,
Mely oly sok csodás álmot
S boldogságot mesél . . .

GÁLLOSY.

HIREK.

— Elhalálozás. Preininger Jánosné öngyűlöletét, dobrovnikai lakost, a hatalmas természeti erő, alig hogy megvált terhes munkájától és élvezni kezdte nyugdíját, máris az édes tulvilágba sorolta őt, hogy megszabaduljon vese-sébaja okozta fájdalmától. E hó 4.-én volt a temetése. Fogadják a hozzátartozói, őszinte részvétünket.

— Gázol a keskenyvágyú fakitermelési vasut. Állítólag a rosszul épített vágányok miatt Kulcsár József és Horváth József dobrovnikai lakosok egy megszabadult és egyedül rohanó kocsi alá kerültek, akik lábainak súlyos sérüléseket szenvedtek.

— Lopások. Predanovcén pár háznál éjszaka egy-két tyúkot loptak. A tettest ki a hajnali órákban értékesíteni vitte a közeli falu tyúktársához szakmányát, a tyúktárs feljelentette. Az eljárás folyamatban van. — Puconcin szombat-ról vasárnapra virradó éjjel ismeretlen tettesek Vargáné két malacát vitték el, melyek közül az egyik mégis szerencsésen megmenekült, s visszatért gazdájához. — Vasárnap reggel hét óra-

Husvételi utóhangok.

Írta: PREK MÓRIC.

Szép valál Husvét! Te vagy a Feltámadás ünnepe!

Kétezer éves messzeségből látszik hozzánk a csodálatos sir, amely megnyitott, hogy feltámadhasson belőle a világ Megváltója, az Üdvözítő! Elborult a lélek mikor a sirba tették. A temetés után minden elveszett, az egyes ember, az egész emberiség boldogsága, reménye pusztult el, mikor Ő meghalt! Minden újra éledt, minden öröme váltott, mindent megvilágított a nagy fényesség, mikor Ő feltámadott! De annál nagyobb lett az öröm a szívben, mikor feltámadott!

Eloszlott a sötétség! Derengeni kezdett! Az ember szíve megtelt egy csodálatos érzéssel, amely azt sugta

neki, hogy ne essék kétségbe, mert a boldogulás utja megnyitott számára!

Pedig rettenetes volt a bűn, amit az emberiség elkövetett!

Keresztre feszítette az Ártatlanságot! Megölte az Igazságot! Azután eltemette!

Balgaságában azt hitte a gyarló ember, hogy az Igazságot el lehet temetni, s az akkor többé fel nem támad!

Hiu remény! Az Igazság utat tör magának s haladásában nem ismer gátat!

Az Igazság a békesség útjait szereti, az Igazság a békesség ösvényén halad! Törvényei minden ember szívébe egyformán vannak bevésvé, azok egyformán kötelezik a nagyot és kicsit, az erőset és a gyengét, a boldogot és a boldogtalant, a királyt úgy, mint a koldust!

A kiknek szívében igazság van, azok szeretik egymást, akik szeretik egymást, azok egymást testvéreknek tekintik. A testvériség csak akkor magasztos, ha a békesség fénye övezi. Az ilyen testvériségből fakad a jóakarát, a jóakaratóból ered a boldogulás forrása, a mely elvezet a boldogsághoz.

Igy kívánja ezt az, aki feltámadott, a Jézus!

Azért tehát minden ember adja meg embertársának, vagyis testvérének mindazt, ami annak igazság szerint megjár! Nem ajándék, nem koldus alarmizsnaképen, hanem úgy, amint azt az Igazság parancsolja!

Máma nem is alamizsnáért, nem is könyör adományokért eseng az emberiség, hanem mindezen lehetőségekért, melyek jogosult igényeihez eljut-

tatják s azért, hogy tisztességes munkájáért megkapja megérdemelt bérént; továbbá, hogy elérhesse célját, a melyet tudása és tehetsége révén elérnie kell, mint hogy arra képesítve van.

Nincs joga tehát leigázni a nagy-nak a kisebbet, a hatalmasnak a gyengét, a bölcsnek a tudatlant, mert tiltja ezt az Igazság s effőlött pedig örködik a Megváltó! Rá kell tehát találni az utra, amely elvezet a sírhoz, a melyből feltámadt az Igazság, hogy megtalálhassuk a Békességet, a melyben a gazdagok és hatalmasak leereszkednek a szegényekhez és szenvedőkhöz, hogy őket magukhoz emeljék!

Támadjon fel tehát a Békesség, hogy megláthassuk egymásban a testvért! Fel kell támadnia!!!...

kor egyéddig ki nem nyomozott tettes állítólag a szárítóépület mentő-létráján felmászva a gépházba hatolt be, honnan állítólag 400 dinár értékű gépszerszámot vitt el. Mindkét esetre vonatkozólag a nyomozás megindult.

— A gazdasági egyesület értesíti t. tagjait, hogy az idén gyümölcsfacsémével nem fog rendelkezni, miután egy kertészeti ügynöke a vidéket elárasztotta csemetékkel, már csak keveset tudna nagynehezen elhelyezni, azért pedig a költség nagy volna. — Baromfi tojásokat az idén szintén nem fog kiosztani, mert túl drágák és jelentkező alig van.

— Hitelszövetkezet alakult Pucancin „Hranilnica és posojilnica“ név alatt, mely a közeljövőben működését megkezdí. Az intézet, mely több mint öt millió jótállással alakult, a Kühr János féle korcsma helyiségében székel.

— A domajsevcei ág. evangélikus gyülekezet lelkészévé Hári Lipót ev. lelkészt egyhangulag megválasztották. A gyülekezet elhatározta, hogy új lelkészi lakot épít a régi helyébe.

— A budapesti tenyészállatvásárt az utód állományból vagy 18—20 ezer ember kereste fel.

— A népszövetség leszerelési konferenciája kudarcra végződött.

— A román parasztpárt Erdély és Beszarabia autonómiáját (önkormányzatát) akarja kikiáltani az április 22-én Gyulafehérváron tartandó nagygyűlésén, melyet a kormány ellenzése ellenére is meg akarja tartani.

— Csehszlovákiában a szlovák nemzeti tanács bojkottot hirdet a magyar székellen.

— A frankhamisitokat nem részesítették amneszciában és így Windischgrätz herceg sem kapott kegyelmet.

— A Standard Oil Company reglái petroleumfinomítóban vasárnap hajnalban tűz támadt, mely 11 nyersolajtankat elpusztított. Amerika egyik legnagyobb petroleumfinomító telepe leégett. A telep építési költsége annak idején 14 millió dollár volt.

— Egy nő 12 óra 50 perc alatt átuszta a gibraltari tengerszorost amely a legkeskenyebb részén 12—15 kilométer széles a nő neve: Missz Mercedes Gleice.

— Szélhámós. Egy szélhámós kidoboltatta a Zágreb melletti faluban, hogy munkásokat keres vasútépítéshez. Magas bért ígért, 32 ember jelentkezett, őket felvette és 36 dinárt gombolt be személyenként tőlük vasuti menetdíj különbözet címen. Zágrábig a pár dináros vasuti jegyüket megfizette, Zágreb-ben a váróterembe tessékeltte őket, mert ő most a továbbutazási jegyet megváltja. Kb. ezer dinárral meglépett. A 32 ember estig várta a szélhámóst.

— A pápa a fasiszta nevelés ellen. Rómában nagy feltűnést kelt a fasiszta politikai körökben a pápának egy beszéde, melyet katolikus egyetemi hallgatók előtt mondott el egy ünnepség keretében. A Szent Atya beszédében az volt a feltűnő, hogy a fasiszta nevelés ellen nyilatkozott, amikor is kifejezte, hogy a katolikus családokat ez irányban érthető aggodalom tölti el. Olasz politikai körökben most azt hiszik,

hogy a beszéd miatt meg fog rendülni a jóviszony a pápa és Mussolini között.

— Két és fél millió dináros csalás Vukováron óriási feltűnést keltett dr. Schön Mavra ügyvédjelölt letartóztatása. Az ügyvédjelölt igen előkelő szerepet játszott és nagy lábon élt, de nem volt elég a jövedelme, csálni kezdett. Magas kamatra szedett kölcsönöket, majd ingatlan eladásokkal foglalkozott, ezekre is sok pénzt szedett fel. Legutóbb az Eltz grófok megbízottjának adta ki magát s egy birtokrészt el is adott Nagy András ruszki koszturi lakosnak 450 000 dinárért. Ebbe azonban belebukott, mert Nagy András feljelentése folytán kiderült minden úgy, hogy dr. Schön Mavrat a vizsgáló bíró elfogatta és letartóztatta. Vukováron két és fél millió dinárra becsülik az elkövetett csalásokat, de ebben az összegben még nincsen benne sok nagy összeg, melyekért nem teletk feljelentést, miután igen magasuzsora kamatra adttak a megtévedt ügyvédjelöltnek.

— Ujabb katasztrófális földrengést jeleznek a bécsi földrengést jelző állomás készülékei. Béctől délnyugati irányban körülbelül 1300 mérföldnyire.

— A világ aranykészlete. Mellon amerikai pénzügyi államtitkár kijelentette, hogy a világ aranykészletének a fele Amerikában van. Március hóban kilenc millió dollár értékű aranyat küldtek Európába.

— Óriási házbeomlás. Varsó központjában egy óriási háztömb négy emelete beomlott, de csak nyolc munkás lelta halálát. Rossz anyagot használtak.

— Kétezer veszett kutya van Franciaországban Garonne departementben.

— Egy új mentőcsónakot készített Hollandiában Schütt kapitány, mely semmi módon sem borulhat fel. Ennek bebizonyítására Rotterdamból elindult Amerikába a csónakjával. A mentőcsónak kapitánya egy hetvenöt éves tengerész s a járművön van még maga Schütt, két matróz és egy Markoni távirász. A csónak csak vitorlákat használ. Az elindulás, a hatvan napra tervezett kockázatos utra, nagy közönség jelenlétében történt.

— Halálos próbaesés. Párisban Gayet francia ékszerész régen kísérletezik ejtő ernyőkkel s már több próbaesést rendezett, melyek eddig sikerültek. Most egy újabb próbaesést akart csinálni az Eiffel torony legfelső emeletéről. Leugrott ernyőjével, az ejtőernyő nem nyílt ki s az ékszerész halálra zuzta magát.

— Rothermere lord Rómában. Rothermere lord, — aki annak idején felvetette a békerrevízió eszméjét, — március hó második felében Rómában járt s Mussolinivel is érintkezett. Távozása előtt úgy nyilatkozott Mussoliniről és a fasizmusról, hogy mindkettő most van teljes erejében s most fejt ki igen erős tevékenységet.

— Uszó szigetek az Atlanti Óceánon. Egy amerikai légi forgalmi társaság rendszeresíteni akarja a légi forgalmat Franciaország és Amerika között. Ezt úgy képzei kivihetőnek, hogy az At-

lanti óceánban 800—300 tengeri mérföldes távolságokra uszó szigeteket helyeznének el.

— Meggyilkolt rablóvezér. Horvátországban Petrinja város mellett meggyilkolva találták Jovics Milán ismert rablóvezért. Sok bünt követett el s végre saját haramiái ölték meg. Letartóztatták tizennégy rablótársát, ki állandó foglalkozásu polgári emberek voltak s nem is sejtette senki róluk, hogy rablósól élnek. Petrinja és Glina vidékét tartották rettegésben a rablók.

— A nők választójoga Angliában. Az új választó reform szerint Angliában a nőknek is ugyanolyan választójoguk lesz, mint a férfiaknak. A munkáspárt reményli, hogy ezáltal ismét csak jobban meg fog erősdni.

— Függhíd a Bosporus fölött. A Bosporus fölött Stambul és Skutari, tehát Európa és Ázsia között függő hidat terveznek két kilométer hosszúságban. Mindenféle közlekedési eszköz járhat rajta. Angolok fogják építeni.

— Munició robbanás. Lengyelországnak Osszova Gorában — Bromberg melletti, — legnagyobb munició raktára felrobbant. A robbanás tiz kilométer körzetben pusztított, még erdőket is felgyújtott.

— Páris képviselőjelöltjei. Párisnak ötvenkilenc választó kerületében háromszázhatvanhét jelölt fog küzdeni mandátumért.

— Nyugat Bulgáriában éhség van. Sem takarmány sem élelmiszer nincs. Az állatállomány tömegesen hullik el. Éhség következtében már emberek is elpusztultak.

— Papiruhába öltözött betörő banda garázdálkodik Lengyelországban hónapok óta. Egy a bandából most kézre került. Ez meg épenséggel még misét is mondott, de annyira összezavarta a teendőket, hogy észrevették, csalo voltát. A neve Vilezinszki. Vakmerőségében annyira ment, hogy még gyóntatott is s így is sok gázságot sikerült elkövetnie. Most szedik össze a banda többi tagjait, kik az ország több kisebb-nagyobb városaiban bukkantak fel.

— Egy léghajó próbarepülése. Nobile olasz tábornok „Italia“ nevű léghajójával az északi sarkra fog menni tudományos felfedezések és megfigyelések céljából. Nobile tábornok most huszonkét óráig volt a levegőben. A tábornok a római repülőtérrel egyenesen a sik tenger fölé szállt s a tenger színére kaucsuk csónakkal lebecsátott egy embert azért, hogy az örök jég vidékén sikerülni fog-e tenger mélységet mérni? Azután elhatározta útközben, hogy Milánóig fog repülni. Milánóban a repülőtér teljes fényárban kivilágítva várta őt. A léghajó katonai rádió állomásokkal folyton összeköttetésben állott. Nobile tábornok az utazásról a legnagyobb élrágadtatással beszélt s kijelentette ki-

sérőivel egyetemben, hogy a légi uti próba a legkitűnőbbben sikerült.

— Földrengés Olaszországban. Az Adria partvidékén a közép európai földrengést jelző intézetek készülékei közeli erős földrengést jeleztek. A földrengés fészke Udinében, a frianli völgyben és a Tagliamentó völgyében volt s a lakosságot pánik szerű félelem fogta el. A földrengést Budapesten, Prágában, Klagenfurtban, Stuttgartban is jelezték a készülékek. Páduában, Velence és Brentelle környékén a folyók öntöttek ki s nagyon sok kárt okoztak. Az idő hideg, folyton esik és havazik.

Vabilo

na

REDNI OBČNI ZBOR

Gostilničarske zadruge v Murski Soboti za srez Murska Sobota, ki se vrši v sredo dne 2. majnika 1928 dopoldne ob 10. uri v gostilniških prostorih ga. Josipa Turka v M. Soboti.

DNEVNI RED:

1. Nagovor predsednika;
2. Poročilo tajnika;
3. Poročilo blagajnika;
4. Določitev članarine za poslovno leto 1928;
5. Slučajnosti.

NB! Ako ob določeni uri nebi bilo navzočih potrebno število članov, vrši se eno uro pozneje v istih prostorih in z istim dnevnim redom novi občni zbor, ki je sklepčen negledé na število navzočih članov.

V M. Soboti, dne 27. marca 1928.

Načelstvo.

K I N O

v MURSKI SOBOTI

V NEDELJO 15. aprila
popoldne ob 3, zvečer ob 8 uri

CRNA DUŠA

Veličanstvena kriminalna drama u 2 dijela 16 činova.

U glavnim ulogama:
RENÈ NAVARRE i EL-MIRE VAUTIER.

VSTOPNINA: Gornje lože
12 Din., spodnje lože 10 Din.,
in II. prostor 5 Din.

Lastnik kina
GUSTAV DITTRICH.

TORMA.

»Képzeld el, Barátom! Az orvos eltiltotta a dohányzást! Mit tegyek?«
»Nagyszerű! Hát erigy másik orvoshoz!«

* * *

»Te, mit szoktál csinálni az elavult, öreg ruháiddal, elajándékozod, vagy eladod őket?«

»Nem, tudod barátom, viselem őket!«

* * *

Egy anyukának két, szép, kis egyforma iker fiacskája volt. Nagyon kedvesek voltak a kis bogarak.

Egyszer lefekvéskor az egyik elkezd kacagni. Anyukája megkérdi, hogy minek örül olyan nagyon?

Akkor a kicsike megmondja:

»Anyukám, te a Pistát kétszer fűrésztöztél meg, engem egyszer sem!«

* * *

»Nó, hogy van, kedves Barátom?«

»Hát bizony nem a legjobban, — megint csak a régi baj gyötör!«

»Ugyan! Hát aztán mikor jött vissza a felesége?«

Agrárreform vita.

— Tudod komám, neked igazság szerint nem járna az agrárreform földjéből semmi, azt közöttünk kellene felosztani, kik földben szegényebbek vagyunk.

— Komám, azt megint csak te állítod, a te okos fejjel. Hát talán István szomszédnak inkább jár mint nekem, kinek nagy a családja, sok a barma.

Az iskolában.

Tanító: Na Kiliacsés, mondd meg nekem, ha a korcsmáros boros kancsójában négy liter bor van, hány féllitert tud abból kimérni?

Kiliacsés gondolkodás nélkül felel, hogy nyolcat.

(Icig, miután korcsmáros fia, tapasztalatból tudja, hogy a felelet nem helyes, azért addig mutatja ujját, míg a tanító megkérdi, hogy mit akarsz.)

Tanító: Na Icig mit akarsz?

Icig: Kiliacsés nem felelt jól a tanító úr kérdésére, mert én láttam éds' Apámat, hogy a négy literes kancsóból kerekén nyolc féllitert és három decit szokott kimérni a vendégeknek.

Orvosnál.

Nagy dadogási bajban szenvedőt vizsgál az orvos, s végül megkérdi:

— Mondja csak, maga mindig ilyen erősen dadog?

— Ne-e-em, csak ha be-be-e-eszéle-ek.

Hasonlatok.

A báterem olyan, mint a föld: mindig mozog.

A komaasszony olyan, mint egy régi vizimalom: mindig kotyog.

GAZDÁLKODÁS.

Rosszul gazdálkodunk.

Országunk nagy kárára nemcsak a sok ezret érő repülő gépek hullanak, nemcsak a fiatal, éretlen fák

dülnek, nemcsak a szellemi és egyéb munkára képesítettek vannak munka nélkül, de rohamosan szaporodnak a munkanélküliek, a kenyeretszükségelők százezrei, akiknek éppen annyi joguk van az élethez, sőt az élet örömeihez is, mint a leggazdagabbaknak, hanem károsul a gazda és az ország azért is, mert holmi száfterpesztőkkel, állatgyógyító könyvekkel, stb., melyek csak az eladók és a prekmurjai közvetítők előnyére, hasznára szolgálnak, amelyek normalis értelemmel soha kimutatható előnyére nem voltak a gazdáknak: a kuruzslást elősegítik. Pedig a kuruzslás mindig ártalmára volt a gazdálkodóknak és éppen ezért minden országban szigorúan tilos az. A kuruzslás hivatalból (vagyis feljelentés nélkül) üldözendő.

Vannak rossz emberek, akik lelki furdalás nélkül, nagy szóbeszéggel és döngő millverdeséssel magukba befelé kajánul mosolyogva e szót: »Ni a buta; még elhiszi, hogy tudok a beteg állatján szakszerűen segíteni, gyógyítani«, hirdetik a csálhatatlan állatgyógyító tudományukat és legtöbbször elpusztítják az országunk, igazi szakértelemmel könnyen gyógyuló állatait, súlyos kárt okozva a legelemfbb ismeretekkel sem rendelkező egyszerű és szegény gazdáknak. Tanítással és szükség esetén büntetéssel kellene megjavítani a kuruzslókat és a kuruzslókat igénybe vevő gazdákat, az ő saját érdekükben.

Állatkuruzslás miatt károsult Horvát Iván 129 házszámú lipovci gazda, mer értékes ellős tehenéhez Jenes Maró kuruzslót hívta, aki nemcsak gyógyíthatatlanul befertőzte, hanem át is tépte a méhet. 3000 dinár elveszett. Ez a 3000 dinár nemcsak a Horvát Iván kára, hanem az országé is, tehát mindenkié. Nekünk annyival több adót kell fizetni, amennyivel kevesebbet hasznosít az az összeképzett tehenemely szorgalmas munkájával, tejével, borjujaival, stb. megolcsóbbította volna a megélhetésünket. Így tönkre kell menni a gazdáknak, mert naponta nem egy eset van Prekmurjében. Így megy tönkre az ország is, ha a gazdák maguk akarnak segíteni a beteg állatain. Minek tanítják 8 évi gimnázium után 4 évig az egyetemen az állatorvosokat, ha az állatgyógyítás olyan egyszerű dolog, hogy azt a béres, kovács, sintér, stb. szóval a kuruzslók is éppen úgy értik? ... Mi tevők legyünk?

Tanulja meg minden gazda, hogy hova szúrja be a zsebkését a szarvasmarha beldőjébe, ha az hirtelen felpuffad; de mást ne igyekezzen tanulni, mert gyors segítségre csak enél van szükség. Bármiféle betegséghez okvetlenül hívjon állatorvost. Amíg az állatorvos meg nem érkezik, tartsa titokban a gazda, hogy beteg az állatja; sem a szomszédnak, sem a kuruzslóknak nem tanácsos szólni még a végső esetben sem, mert segíteni úgy sem tud rajta, legfeljebb nagyobb bajt okoz.

A kuruzsló gyógyítása mindig sokkal drágább a gyakorlott állatorvos

vos gyógyításánál még akkor is, ha a kuruzsló ingyen működik, az állatorvos pedig »sokat kér«, ezt mindenki megérti, ehhez magyarázat nem kell. De meg az állatorvos sem szokott »sokat kérni«, mert most már a pénz állandóbb értékű lett.

KÖZGAZDASÁG.

A só eladás szabályozása.
A só elárúsítására vonatkozólag a pénzügyminiszter egy pótjavaslatot terjesztett be a pénzügyi törvényhez: Ez a pótjavaslat a következő: Minden emberi vagy állati táplálkozásra szolgáló sót a kis kereskedők csak azon az áron hozhatják forgalomba, ahogy azt az állami főraktárak igazgatósága, illetve a nagy só bizományosok megállapítják. A tengeri só drágább áron kerül forgalomba és a tengeri sónak az árát a pénzügyminiszter a monopolgazgatósággal egyetértőleg állapítja meg. A só elárúsítónak a só eladásánál százalékos haszonra van joga, ezt a százalékos haszont szintén az állami monopol igazgatóság állapítja meg. A meghatalmazott sóelárúsító mindig 15 napi szükségletéről tartozik gondoskodni, azonkívül az üzletébe a só árát feltűnő helyen ki kell függesztenie. Az engedélyes sóeladót megbüntetik a következő esetekben: ha a sót a meghatározott árnál magasabb áron bocsátja forgalomba; ha a fogyasztókat nem tudja elegendő sóval ellátni; ha az üzletében a só ára nincs feltűnő helyen ki függesztve; ha a sót valami más anyaggal keveri; ha a sót nem abban a só rajonban szerzi be, a melybe a kereskedőt a monopol igazgatóság beosztotta. Ezekben az esetekben a büntetés 150—900 dinárig terjed. Ezek a rendelkezések 1928. július elsején lépnek életbe.

A Beograd-zágrebi második vasutvonal. E vasutvonal építésén huszezer munkás dolgozik. A munkások átlag huszonnégy dinárt keresnek naponta.

Vsakovrstne sirove
in svinjske kože

k u p u j e
po najvišji dnevni ceni
Franc Trautmann
Murska Sobota
Cerkvena ulica. 191.

SZNEJÉ i MLADO'ZENCI!

Prvle kak szi szpokupujete Vase potrebscsino za 'zenitev poglednite v trgovino A. KIRALY M. Sobota, glávni trg, gde je velika záloga i zbera v korinaj vencov, slarov za sneje, strumfle in vsze drobno blágo kaj sze pri tej prilika nūca.

Velika záloga 'zenszki krscsákov i rázno traletno i drobno blágo.

Szolidna posztre'zba! Niszike cene!

A. KIRALY

trg. Klobuki perilom in kratkim blagom
MURSKA SOBOTA.

Glávni trg. Bergerova hisa

KERESKEDELEM.

Áru:

LJUBLJANA, április 13.

100 kg.	Buza	Din.	350—
»	Rozs	»	350—
»	Zab	»	225—
»	Kukorica	»	250—
»	Köles	»	200—
»	Hajdina	»	225—
»	Széna	»	50—65
»	Bab cseres.	»	450—500
»	vegyes bab	»	350—
»	Krumpli	»	75—100
»	Lenmag	»	370—380
»	Lóhermag	»	2200—2600

M. SOBOTA április 13.

1 kg.	III.	II.	I.	prima
Bika	7.—	7.50	9.—	10.—
Üsző	6.—	7.—	8.—	9.—
Tehén	3.—	4.—	5.—	6.—
Borju	—.	11.50	12.—	12.50
Sertés			14.—	15.—
Zsir I-a			22.—	26.—
Vaj				80.—
Szalonna			25.—	28.—
Tojás 1 drb.				—75

Pénz.

1 Dollár	=	Din.	56.70
1 Pengő Budapest	=	»	10.—
1 Schil. Bécs	=	»	7.97
1 Kor. Praga	=	»	1.67
1 Lira	=	»	2.46
Zürichben 100 Din	=		9.135 sfrk.

ÁLLANDÓAN KAPHATÓK:

Szalona kg-ja Din 24.-

Zsir " " 23-28

Háj " " 26.-

Tőpörtő, kolbász stb. stb.

BENKO mészárszékben

MURSKA SOBOTA.

Nagyban! Kicsinyben!

Varrógépek
I r ó g é p e k
Kerékpárok és
Alkatrészek
valamint Gummik
jó és szolid kivitelben kaphatók

Nemecz János

vaskereskedésében

Murska Sobota.

Terjessze és olvassa a
„MURAVIDEK“-et